ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Донецького національного
університету імені Василя Стуса
_____ Ілля Хаджинов

« 19 » ____ 2026 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне й практичне значення
результатів дисертації
КОВТУН ОКСАНИ ВОЛОДИМИРІВНИ
на тему «Морфологія оцінки в українсько-англійській контрастивній парадигмі та актуалізація сучасних динамічних процесів української мови»
на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук
зі спеціальностей 10.02.01 – українська мова;
10.02.17 – порівняльно-історичне і типологічне мовознавство

1. За результатами аналізу наукової літератури (827 використаних джерел, із них 304 іноземними мовами, 39 лексикографійних і 433 публіцистичних і художніх джерел) здобувачка обґрунтувала **актуальність** теми дисертації, яка мотивована сучасними тенденціями розвитку лінгвістики в Україні й пріоритетністю обраних наукових напрямів: увагу сконцентровано насамперед на проблематиці лінгвоаксіології, контрастивної граматики оцінки, зокрема контрастивної морфології оцінки в її межах. У мовознавстві XXI ст. категорія оцінки набула статусу ключової, оскільки саме вона презентує ціннісні орієнтири носіїв мови. У цьому контексті порівняльно-зіставна парадигма дослідження української і англійської мов відкриває нові можливості для виявлення універсальних і специфічних механізмів моделювання оцінних значень. Важливою є і потреба осмислення динамічних процесів сучасної української мови, що передусім пов'язано з феноменом її неологізації, активним проникненням у її склад англізмів із оцінною семантикою, вербалізованою лексико-граматичними категоріями основних частин мови, продукуванням нових граматичних форм зі значенням оцінки, що виявлено в мовленні періоду українських майданів і російсько-української війни. Зазначене зумовлює необхідність системного аналізу засобів вербалізації категорії оцінки в українській і англійській мовах, з'ясуванню українсько-англійських паралелей, виокремленню подібностей і відмінностей, що

простежується в межах контрастивної морфології оцінки. Продемонстровано, що категорія оцінки є інтегральним чинником, який поєднує системні значення з індивідуально-авторськими смислами й забезпечує реалізацію аксіологійного потенціалу кожної мови загалом і їх морфологійних систем зокрема. Обґрунтовано, що саме морфологійні засоби виразно презентують взаємодію системних й оказіональних механізмів формування оцінних значень і смислів, демонструючи залежність морфологійних категорій від категорій когнітивних і прагматичних, а також від соціо- чи етнокультурних чинників. Систематизовано аксіологійний потенціал морфологійних категорій основних частин мови, уточнено їхню роль у моделюванні аксіологійних значень і смислів. Водночас виявлено універсальні й специфічні особливості презентації вказаних значень і смислів в обох мовах, що засвідчує різні стратегії їхнього моделювання.

Дослідження базовано на значному матеріалі, що міститься в авторській лабораторії: це орієнтовно 6500 карток реалізацій оцінних значень і смислів української мови, і близько 5000 – англомовних прикладів. Вибірка зразків з українського мовлення складає понад 2300 контекстів, виокремлених із публіцистичного, зокрема й медійного, дискурсу (передусім із сучасних онлайн-ресурсів і друкованих видань), близько 1100 – із мовлення соціальних мереж, понад 800 – із художнього дискурсу, орієнтовно 400 – із рекламного сегмента й близько 1900 контекстів отримано з корпусних ресурсів. Для вибірки, що презентує англійське мовлення, зібрано орієнтовно 2000 зразків, що охоплюють публіцистичний, ураховуючи й медійний дискурс, понад 900 – це зразки мовлення із соціальних мереж, близько 600 – художній дискурс, орієнтовно 300 – рекламний сегмент і близько 1200 контекстів отримано з корпусних ресурсів. Дисертація містить 11 схем, 1 графік і 1 таблицю, що виразно унаочнюють результати дослідження (розміщені в Додатках).

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Обраний напрям дослідження виконаний у контексті комплексної міжкафедральної наукової теми факультету іноземної та слов'янської філології Донецького національного університету імені Василя Стуса «Синхронні та діахронні дослідження мовних одиниць різних рівнів», державний реєстраційний номер 0119U102510. Тему дисертації затверджено в 2022 р. (протокол № 36/12 від 31.08.2022); її уточнено й затверджено зі спеціальностей 10.02.01 – українська мова і 10.02.17 – порівняльно-історичне і типологічне мовознавство на засіданні Вченої ради ДонНУ імені Василя Стуса в 2025 р. (протокол № 7 від 30 грудня 2025 р).

3. Наукова новизна отриманих результатів докторської дисертації полягає в тому, що вперше в українському мовознавстві обґрунтовано необхідність **(1)** виокремлення наукового напряму – *контрастивна морфологія оцінки*, що поєднує методологійні постулати лінгвоаксіології, функційної граматики й контрастивістики: у межах цього напряму здійснено системний контрастивний аналіз українсько-англійських паралелей із визначенням подібностей і відмінностей у системі морфологійних засобів вербалізації категорії оцінки з урахуванням основних частин мови, що привело до якісно нового рівня розуміння категорії оцінки в контрастивній морфологійній парадигмі. Крім того, **(2)** простежено явище частиномовної перехідности в аксіологійній перспективі; **(3)** окреслено тенденцій неологізації української мови з урахуванням особливостей функціювання англізмів як презентантів різних частин мови, що вербалізують значення оцінки; **(4)** схарактеризовано інноваційні оцінні морфологійні форми, значення і смисли, що виникли в сучасному українському дискурсі початку XXI ст. під впливом мегаважливих екстралінгвальних чинників і частково простежено вплив аксіологійних інновацій української мови на неологізацію сучасної англійської мови; **(5)** уточнено поняттєво-термінологійний апарат контрастивної морфології оцінки (до наукового обігу насамперед введено терміни *контрастивна граматика оцінки*, *контрастивна морфологія оцінки* й *контрастивний синтаксис оцінки*).

4. Теоретичне значення роботи зумовлено тим, що в ній розгорнуто **(1)** положення сучасної *лінгвоаксіології*, *функційної граматики* й *граматики (морфології) оцінки*, оскільки запропоновано новий концептуальний підхід – контрастивний аналіз, спроєктований на морфологійні засоби вербалізації оцінки з актуалізацією українсько-англійських паралелей; **(2)** сформульовано такі *імплікації для українсько-англійської контрастивної парадигми*: **(а)** принцип типологічної асиметрії кодування оцінки виявлюваний у тому, що українська (синтетична) тяжіє до морфологійного та деривaційного кодування, англійська ж (аналітична) — до конструкційного (аналітичного) та контекстуального, останнє переконує в тому, що в зіставленні потрібно оперувати не "формальними відповідниками", а функційними еквівалентами й описувати стратегії компенсаці; **(б)** принцип компенсації морфологійної недостатности аналітичними ресурсами відображає потребу експлікувати оцінний компонент у дискурсі, оскільки обмежена морфологійна варіативність англійської компенсується модальними дієсловами, інтенсифікаторами, порядком слів, предикативними структурами, артиклевими/детермінативними ефектами, тому англійська "оцінна морфологія" часто реалізується поза власне

морфологією – як конструкційна граматика оцінки; **(в)** імплікація про природу "морфології оцінки" як міжрівневої зони
У силу того, що оцінка інтегрує системне значення й авторський смисл, то морфологійні категорії в обох мовах демонструють залежність від когнітивних/прагматичних/соціокультурних чинників, але в українській ця взаємодія частіше маркована формально, а в англійській – встановлюється з контексту, тому контрастивна морфологія оцінки має описувати не лише парадигматику форм, а й умови дискурсивної активації (контекст як граматичний "тригер"); **(г)** принцип різної експліцитности оцінки відображає полярність та інтенсивність оцінки, що мотивоване вищим рівнем експліцитного морфологійного маркування (оцінні форманти, транспозиції, оказіональні компаративи тощо) в українській мові, а в англійській частіше реалізована оцінність імпліцитно через модальність/адвербіальні модифікатори/конструкції, тому під час зіставлення типово виникає зсув експліцитности: українська форма → англійський конструкційний еквівалент (і навпаки, але рідше); **(3)** *поглиблено знання* з лінгвоаксіологійної історіографії з презентацією напрацювань українських і зарубіжних дослідників; **(3)** побудована модель аналізу дає змогу глибше осмислити граматичну категорію оцінки в системі української і англійської мов, виявити універсальні й специфічні механізми її презентації; **(4)** отримані теоретичні положення сприяють уточненню уявлень про взаємодію системних й оказіональних способів вираження оцінки й можуть стати підґрунтям для формування нових наукових парадигм у *зіставному мовознавстві*. Крім того, **(5)** розширено й уточнено метамову контрастивної морфології оцінки термінами *аксіологійна деривація, оцінне семантико-граматичне значення*. *Обґрунтовано,* що контрастивна морфологія оцінки відображає *гармонійні зв'язки з* **(1)** *психолінгвістикою* (розглянуто проблему потрактування оцінних презентантів як виразників емоційно-вольового змісту людської психіки, оцінних значень, базованих на асоціаціях, роль ментально-психологійної свідомості в сприйнятті частин мови, інтерпретація ефекту «емоційної залученості» тощо), **(2)** *комунікативною лінгвістикою* (схарактеризовано своєрідність функційного навантаження оцінних слів різної частиномовної належности); **(3)** *гендерною лінгвістикою* (актуалізовано проблему породження оцінного значення за допомогою маніпуляцій категорією роду); **(4)** *лінгводискурсологією* (окреслено статус категорії *дискурсивне слово*, що спроєктовано на розглядувані функції частин мови у фокусі категорії перехідности), **(5)** *лінгвостилістикою* (показано особливості вербалізації категорії інтимізації, категорії градації та категорії інтенсивности й розкрито їхній зв'язок із категорією оцінки, схарактеризовано стилістичну маркованість

відповідних оцінних форм); **(6)** *ономастикою* (презентовано відантропонімні й відтопонімні оцінні новотвори української мови, власні назви розглянуто як маркери категорії оцінки через особливу прагматичну природу їхнього значення), **(7)** *теорію запозичень* (уперше розкрито своєрідність функціювання англізмів із семантикою оцінки в проєкції на їх частиномовну характеристику); **(8)** *лінгвокультурологією* та *етнолінгвістикою* (окреслено національну специфіку вербалізації категорії оцінки в порівнюваних мовах; виокремлено морфологійні оцінні конструкції, етнічні формули, що функціюють відповідно до лінгвокультурних традицій.

5. Практичне значення одержаних результатів дослідження виявляється в можливості використання її результатів у лексикографійній і навчально-методичній практиці. Напрацювання з контрастивної морфології оцінки можуть стати підґрунтям для укладання спеціалізованих словників і довідкових видань, зокрема словників англізмів і неологізмів із аксіологійним компонентом. Отримані результати можна використати під час підготовки підручників, посібників і навчальних програм із порівняльної граматики, стилістики й лексикології української і англійської мов. Висновки дослідження можна інтегрувати в освітній процес, проєктуючи їх на базові лінгвістичні дисципліни, авторські й вибіркові предмети, що засвідчує широту й багатоплановість практичного потенціалу праці.

6. Апробація результатів дисертації. Робота має належний ступінь теоретичної та практичної апробованості. Матеріал дисертації оприлюднено у виступах на **24-ти *міжнародних*** і **3-х *всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях***, зокрема: Міжнародній науково-практичній конференції «Філологічні науки на перехресті культур і цивілізацій: актуальні питання» (Київ, 27–28 листопада 2020 р.), III Міжнародній науковій конференції «Mowa – człowiek – świat: perswazja językowa w różnych dyskursach» (Гданськ, Польща, 21–22 травня 2020 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Psycholinguistics in a Modern World» (Переяслав-Хмельницький, 22–23 жовтня 2020 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Міжкультурні комунікації в галузі освіти» (19 березня 2021 року, м. Хмельницький), Всеукраїнській науковій конференції «Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов» (Вінниця, 25 січня 2021 р.), XIX Всеукраїнській ономастичній конференції (з міжнародною участю), присвяченій 100-річчю з дня народження Кирила Галаса (Ужгород, 8–9 квітня 2021 р.), Міжнародній науковій конференції «Język, kultura і społeczeństwo» (Вроцлав, Польща, 14

грудня 2021 р.), Міжнародній науково-теоретичній конференції «Граматичні читання – XI» (Вінниця, 13–14 травня 2021 року), Міжнародній науковій конференції «Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов і перекладу» (Вінниця, 14 травня 2021 р.), XIX Міжнародній науковій конференції з актуальних проблем філологічних досліджень (пам'яті доктора філологічних наук, професора А. Т. Гулака) (Харків, 20–21 травня 2021 р.), XV Міжнародній конференції «Драгоманови Студии» на тему «Украинистиката в България и по света» (Болгарія, 21–22 жовтня 2021 р.), І-ій Міжнародній науковій конференції «Глобалізація й інтернаціоналізація філологічної науки» (Кривий Ріг, 18 лютого 2022 р.), XV Міжнародній науково-практичній конференції «Multidisciplinary academic notes. Science research and practice» (Мадрид, Іспанія, 19–22 квітня 2022 р.), XVII Міжнародній науково-практичній конференції «Multidisciplinary academic notes. Theory, methodology and practice» (Токіо, Японія, 03–06 травня 2022 р.), Міжнародній науковій конференції «Інтегративна лінгвостилістика: пізнання мови в часі» (Київ, 24–25 листопада 2022 р.), Міжнародній науковій конференції «Актуальні питання сучасної лінгвістики» (Київ, 25 листопада 2022 р.), Міжнародній науковій конференції «XI Оломоуцький симпозіум україністів» (Оломоуць, Чехія, 2 грудня 2022 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Новий науково-освітній простір з огляду підвищення якості підготовки фахівців у закладах вищої та фахової передвищої освіти» (Рівне, 13 березня 2023 р.), XX Міжнародній конференції з актуальних проблем лінгвістичних досліджень, присвяченій пам'яті й з нагоди 95-річчя від дня народження доктора філологічних наук, професора Л. А. Лисиченко (Харків, 23–24 березня 2023 р.), Міжнародній науково-теоретичній конференції «Граматичні читання – XII»» (Вінниця, 11–12 травня 2023 р.), Міжнародній науковій конференції «Подвижник української науки зі Срібної землі (до 90-ліття з дня народження члена-кореспондента НАН України, доктора філологічних наук, професора Василя Німчука)» (Ужгород 4–5 жовтня 2023 р.), X Міжнародній науковій конференції «Мова, культура і соціум у гуманітарній парадигмі» (Кам'янець-Подільський, 2–3 листопада 2023 р.), Міжнародній науковій конференції «Українська філологія: школи, постаті, проблеми (до 175-річчя від часу заснування катедри української словесности у Львівському університеті)» (Львів, 23–24 листопада 2023 р.), X Міжнародній науковій конференції «Лінгвалізація світу» (Черкаси, 23–24 травня 2024 р.), VII Міжнародній науково-практичній конференції «Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку» (Переяслав, 3 травня 2024 р.), Міжнародній науковій конференції «Актуальні питання

вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов» (Вінниця, 21–22 червня 2024 р.), Міжнародній науковій конференції «Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов» (Вінниця, 19–20 червня 2025 р.).

Публікації дисертантки презентують положення усіх розділів дисертації, на що вказано в тексті дисертації на початку кожного розділу.

7. Повнота опублікування результатів дисертації. Дослідження виконане особисто, містить наукові положення, що отримані здобувачем і мають конкретне значення для розвитку українського мовознавства. Основні положення і результати дослідження відображено в 40 публікаціях: 27 наукових статтях (16 із них – у наукових фахових виданнях України; 11 – у закордонних /5 із яких – у часописах, що індексуються в наукометричній базі Scopus; у одній публікації як частині колективної монографії/; в одному фрагменті колективної монографії, опублікованої в Україні); 12-ти тезах міжнародних, всеукраїнських наукових і науково-практичних конференцій. Особистий внесок здобувача полягає в тому, що всі теоретичні положення і практичні результати розроблено й отримано в дисертації одноосібно. Використані наукові напрацювання інших авторів мають відповідні покликання. Чотири статті підготовано в співавторстві, зокрема: 1. Космеда Т., Ковтун О. Моделювання аксіологійно-маркованих значень топонімів та їхніх похідних в українській лінгвокультурі: актуалізація макроекстралінгвального чинника "війна" (*Onomastica*. 2024. № 68. С. 165–183. /Scopus/): авторський внесок – 50 %; 2. Kosmeda T., Kovtun O., & Slipetska V. Morphology of evaluation: the peculiarities of modeling evaluative meanings through morphological means in the Ukrainian language (*Amazonia Investiga*. 2024. № 13 (81). P. 56–69. /WoS/): авторський внесок – 40 %; 3. Ковтун О. В., Бойван О. С. Займенники в англійській та українській мовах: порівняльний аспект (*Актуальні питання гуманітарних наук: міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка*. Дрогобич : Вид-ий дім «Гельветика», 2020. Вип. 32. Т. 1. С. 141–147 /категорія Б/): авторський внесок – 90 %; 4. Ковтун О. В., Бойван О. С. Теоретичні аспекти дослідження граматичної категорії роду в англійській мові (*Вчені зап. Таврій. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського*. Сер.: Філологія. Журналістика. 2021. Т. 32 (71). № 6. Ч. 1. С. 103–111 /категорія Б/): авторський внесок – 80 %.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧКИ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті в наукових періодичних виданнях, що включені до міжнародних наукометричних наукометричних баз

1. Ковтун О. Динаміка антропонімної лексики в сучасному мовленні українців: способи моделювання оцінно маркованих смислів (на матеріалі медіадискурсу та словників нових слів). *Theoria et Historia Scientiarum.* 2023. № 20. С. 111–130. DOI: http://dx.doi.org/10.12775/ths.2023.005 **(Scopus)**; URL: https://apcz.umk.pl/THS/article/view/52883/38864.

2. Kosmeda T., Kovtun O., & Slipetska V. Morphology of evaluation: the peculiarities of modeling evaluative meanings through morphological means in the Ukrainian language. *Amazonia Investiga*. 2024. № 13 (81). P. 56–69. DOI: https://doi.org/10.34069/AI/2024.81.09.9 **(Scopus)**; URL: https://amazoniainvestiga.info/check/81/9-117-129.pdf .

3. Космеда Т., Ковтун О. Моделювання аксіологійно-маркованих значень топонімів та їхніх похідних в українській лінгвокультурі: актуалізація макроекстралінгвального чинника «війна». *Onomastica*. 2024. № 68. С. 165–183. DOI: https://doi.org/10.17651/ONOMAST.68.11 **(Scopus)**; URL: https://onomastica.ijp.pan.pl/index.php/ONOM/article/view/479/666.

4. Kovtun O. Evaluative Grammar and Non-Standard Comparatives: A Cross-Linguistic Analysis of Ukrainian and English. *Languages*. 2025. № 10 (8). 191. DOI: https://doi.org/10.3390/languages10080191 **(Scopus, WoS)**; URL: https://www.mdpi.com/2226-471X/10/8/191.

5. Kovtun O. Grammatical gender and number in pronouns: evaluative perspectives in ukrainian and english. *Matica Srpska Journal Of Slavic Studies*. 2025. 108. P. 233–247. DOI: https://doi.org/10.18485/ms_zmss.2025.108.14 **(Scopus)**; URL: http://doi.fil.bg.ac.rs/volume.php?pt=journals&issue=ms_zmss-2025-108&i=14.

Статті у фахових наукових виданнях України

6. Ковтун О. В., Бойван О. С. Займенники в англійській та українській мовах: порівняльний аспект. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка.* Дрогобич : Вид-ий дім «Гельветика», 2020. Вип. 32. Т. 1. С. 141–147. DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/32.214488 ; URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/32_2020/part_1/23.pdf.

7. Ковтун О. В. Контрастивна граматика оцінки: проблема тлумачення ключових термінів. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського.* Сер.: Філологія. Журналістика. Т. 32 (71). № 4. 2021. Ч. 2. С. 150–156. DOI: https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.4-2/25 ; URL: http://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/4_2021/part_2/27.pdf.

8. Ковтун О. В., Бойван О. С. Теоретичні аспекти дослідження граматичної категорії роду в англійській мові. *Вчені зап. Таврій. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика. 2021. Т. 32 (71). № 6. Ч. 1. С. 103–111. DOI: https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.6-1/18 ; URL: https://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/6_2021/part_1/6-1_2021.pdf.

9. Ковтун О. В. Семантико-прагматичний потенціал аксіологічної потужності англійського прикметника: психологія його сприйняття в процесі вивчення англійської мови як іноземної. *Лінгвістичні дослідження*: зб. наук. пр. ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. 2021. Вип. 54. Ч. ІІ. С. 141–152. DOI: https://doi.org/10.34142/23127546.2021.54.2.13 ; URL: http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/lingvistics/article/view/3488.

10. Ковтун О. Проблематика лінгвоаксіології в інтерпретації Л. А. Лисиченко. *Лінгвістичні дослідження* : зб. наук. пр. ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. 2023. Вип. 58. С. 41–52. DOI: https://doi.org/10.34142/23127546.2023.58.04 ; URL: http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/lingvistics/article/view/12684/4272.

11. Ковтун О. Неологізми в системі ознаково-предметних агентивних імен (на матеріалі української і англійської лінгвокультур). *Лінгвістичні студії. Linguistic Studies*. 2023. Вип. 45. С. 27–40. DOI: https://doi.org/10.31558/1815-3070.202.45.3 ; URL: https://jlingst.donnu.edu.ua/article/view/13793.

12. Kovtun O. Aspects of Numeral Research in Ukrainian Linguistics at the Beginning of the 21st Century. *Theory and Practice of Teaching Ukrainian as a Foreign Language*. 2024. Issue 18. P. 192–200. DOI: http://dx.doi.org/10.30970/ufl.2024.18.4406 ; URL: http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/ukrinos/article/view/4406.

13. Ковтун О. В. Морфологія оцінки: оцінний потенціал станівника в українській мові. *Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія»:* Сер. Філологія. Острог : Вид-во НаУОА, 2024. Вип. 22 (90). С. 128–131. DOI: 10.25264/2519-2558-2024-22(90)-128-131 ; URL: https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/4158.

14. Ковтун О. Числівник та його аксіологійний потенціал. *Мовознавчий вісник*. 2024. Вип. 36. С. 86–93. DOI: https://doi.org/10.31651/2226-4388-2024-36-86-93 ; URL: https://ling-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/5207

15. Ковтун О. Оцінний потенціал прислівника в українській мові. *Записки з українського мовознавства*. 2024. Вип. 31. С. 178–189. DOI: https://doi.org/10.18524/2414-0627.2024.31.309418 ; URL: http://zum.onu.edu.ua/article/view/309418.

16. Ковтун О. Дослідження числівника сучасної англійської мови: потенціал презентації оцінних значень. *Вісник науки та освіти*. 2024. Вип. 12 (30). С. 205–2015. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-12(30)-205-215 ; URL: http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/18396.

17. Ковтун О. Оцінний потенціал займенника в українській і англійській мовах. *Закарпатські філологічні студії*. 2024. Вип. 37. С. 261–266.

DOI: https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.37.44. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/71172/1/zfs-journal.uzhnu.uz.ua_%E2%84%9637_2024.pdf.

18. Ковтун О. Дослідження займенника в сучасному українському мовознавстві: проєкція на українську й англійську мови (аспектуальний огляд). *Наук. вісн. Міжнар. гуманіт. ун-ту*. Сер.: Філологія. 2024. Вип. 70. С. 27–32. DOI: https://doi.org/10.32782/2409-1154.2024.70.6 ; URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v70/8.pdf.

19. Ковтун О. Категорія числа іменника української й англійської мов та її аксіологійний потенціал. *Мовознавчий вісник*. 2024. Вип. 36. С. 43–51. DOI: https://doi.org/10.31651/2226-4388-2024-37-43-51 ; URL: https://ling-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/5299.

20. Kovtun O. Прикметник як репрезентант категорії оцінки в українській і англійській мовах. *Зап. з укр. мовознавства*. 2025. Вип. 32. С. 123–139. DOI: https://doi.org/10.18524/2414-0627.2025.32.337349 ; URL: http://zum.onu.edu.ua/article/view/337349.

21. Ковтун О. В. Аспекти дослідження дієслова в сучасній граматиці англійської мови. Вісник науки та освіти. 2025. Вип. 12 (42). С. 602–613. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-12(42)-602-613 ;

Статті в наукових періодичних виданнях інших держав з напряму, із якого підготовлено дисертацію

22. Ковтун О. В. Проблематика лінгвоаксіології в західній дослідницькій традиції: аспектуальний огляд. *Challenges and achievements of European countries in the area of philological researches*: Collective monograph. Vol. 1. Riga, Latvia : «Baltija Publishing». 2020. P. 274–297. DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-027-8-15 ; URL: http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/96/2408/5184-1.

23. Kovtun O. V. Professional discourse of contrastive grammar textbooks: the problem of interpretation of key terms. *Communicative-pragmatic, normative, functional parameters of the professional discourse* : Collective monograph. Lviv-Toruń : Liha-Pres (SENSE), 2021. P. 97–116. DOI: https://doi.org/10.36059/978-966-397-232-9-7 ; URL: http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/133/1538/3710-1.

24. Ковтун О. Категорія роду у вимірах граматики оцінки: рецепція української та англійської лінгвокультур (зіставний аспект). *Альманах «Българска украинистика»*. Вип. X. София. 2021. С. 153–167. ISSN 1314-572X. DOI: http://doi.org/10.26615/issn.1314-572X.2021_013. URL: http://www.bgukrainistika.com/bg/?plID=1&scID=190&page=PageLayout&lang=bghttp://www.bgukrainistika.com/widgets/Filemanager/uploads/anon/Almanah_Bulgarska_ukrainistika_br10_165x235_FINAL_21_09_2022.pdf

25. Kovtun O. Actual problems of contrastive grammar in the focus of pragmalinguistics. *Studia Rossica Posnaniensia*. TOM XLVII, NR 2. Poznan. 2022.

P. 181–196. DOI: https://doi.org/10.14746/strp.2022.47.2.13 ; URL: https://pressto.amu.edu.pl/index.php/strp/article/view/36592.

26. Ковтун О. Граматика оцінки: ознаково-предметні оцінні агентивні імена. *Славистика*. 2022. № XXVI/2. С. 115–125. DOI: https://doi.org/10.18485/slavistika.2022.26.2.18 ; URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/47878/1/Slavistika%2026-2.pdf.

27. Kovtun O. The Category of Gender in Aspects of Comparative Grammar of Evaluation, Grammar of Creativity and Gender Linguistics: Review of the Problem (on the Material of Ukrainian and Russian Linguistic Cultures). *Heteroglossia*. 2024. 16. P. 69–84. DOI: https://doi.org/10.34864/heteroglossia.issn.2084-1302.nr16.art4 ; URL: https://heteroglossia.byd.pl/userfiles/files/4_Heteroglossia24_16-Kovtun.pdf.

Монографії (колективні)

28. Kovtun O. Axiological power of the category of gender in Ukrainian and English linguistic cultures (comparative aspect). *Полігранна філологія без кордонів:* кол. моногр. / відп. ред. докт. філол. наук Т. Ф. Осіпова, докт. філол. наук Н. В. Піддубна, докт. філол. наук О. В. Халіман. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2022. С. 286–297. URL: https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/18be5c9d-fa75-43b3-828a-561377bdde55/content.

Наукові праці, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації

29. Ковтун О. Семантико-прагматичний потенціал аксіологічної потужності англійського прикметника: психологія сприйняття в процесі вивчення англійської мови як іноземної. *Psycholinguistics in a Modern World – 2020*. Proceedings of the 15th International Scientific and Practical Conference. Pereiaslav-Khmelnytskyi, 2020. P. 22–23. DOI: https://doi.org/10.31470/2706-7904-2020-15-122-127 ; URL: https://psycholing-conference.com/index.php/conference/article/view/110/24 ; URL: https://conference.fif.npu.edu.ua/images/Zvity/2017/5-12/Collection_Papers_Conf_6_7_04_2017.pdf.

30. Ковтун О. Відображення процесу становлення метамови граматики оцінки в сучасних словниках лінгвістичних термінів (на матеріалі нового словника лінгвістичних термінів А. Загнітка). *Філологічні науки на перехресті культур і цивілізацій: актуальні питання* : матер. міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 27–28 лист. 2020 р. Київ : Таврій. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського, 2020. С. 141–144. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36278/1/Y_Tomilina_K_Kiriushyna_SV_FIK.pdf.

31. Ковтун О. В. Інтерпретація напряму «зіставне дослідження граматики оцінки» : *зб. тез доп. Всеукраїн. наук. конф. «Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та*

методики викладання іноземних мов». Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. С. 45–48. URL: https://japv.donnu.edu.ua/article/view/9428.

32. Ковтун О. В. Граматика оцінки в контрастивному аспекті: історія дослідження. *Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов і перекладу.* Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. С. 5–6. URL: https://jpvs.donnu.edu.ua/article/view/10311.

33. Ковтун О. В. Проблема метамови контрастивної граматики : *Матер. Міжнар. наук.-теорет. конф. «Граматичні читання – XI»*. Вінниця: ДонНУ, 2021. С. 46–52. URL: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/1645/1/%D0%9A%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D1%94%D0%B2%D0%B0-%D0%A7%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%B0_%D0%97%D0%B0%D1%94%D1%86%D1%8C_%D0%93%D0%A7_11_2021.pdf.

34. Kovtun O. Axiological power of the category of gender : *The XVII International Scientific and Practical Conference «Multidisciplinary academic notes. Theory, methodology and practice»*, May 03–06, 2022, Tokyo, Japan. 2022. P. 763–766. DOI: 10.46299/ISG.2022.1.17 ; URL: https://isg-konf.com/multidisciplinary-academic-notes-theory-methodology-and-practice/.

35. Ковтун О. Категорія роду у вимірах граматики оцінки. *Актуальні питання сучасної лінгвістики.* Київ. 2022. С. 40–43. URL: https://ekmair.ukma.edu.ua/items/afdecc86-7201-45bc-9414-b80bad3b642b.

36. Ковтун О. Ідеї Л. А. Лисиченко у світлі теорії лінгвоаксіології. *Український світ у наукових парадигмах* : зб. наук. пр. ХНАУ ім. Г. С. Сковороди. Вип. 10. Харків : ХНПУ; ХІФТ, 2023. С. 112–115. URL: https://drive.google.com/file/d/1mFbA9GOKyupvtto-lvxoUpkTuShpjYxg/view.

37. Ковтун О. Неологізми в системі оцінних агентивних імен: метаморфози лексичного і граматичного значення. *Граматичні читання – XII : матер. Міжнар. наук.-теор. конф.* Вінниця, 11–12 тр. 2023 р. ДонНУ імені Василя Стуса / наук. ред. А. П. Загнітко. Вінниця : Донецький національний університет імені Василя Стуса. 2023. С. 65–69. URL: https://jgch.donnu.edu.ua/article/view/13775.

38. Ковтун О. В. Нарізнооформлені лексичні одиниці перехідного характеру: прислівниковий клас слів. *Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних* мов : зб. тез доп. Міжнар. наук. конф. (21–22 чер. 2024 р.). Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса. 2024. С. 142–143.

39. Ковтун О. Проблема перекладу станівника англійської мовою. *Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку :* матер. VII Міжнар. наук.-практ. конф., 3 трав. 2024 р., [Переяслав]: зб. тез : електронна кн. у 2 ч. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2024. Ч. 1. С. 32–34.

40. Ковтун О. Категорія детермінованости іменника як чинник моделювання значення оцінки в сучасній англійській мові. *Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних* мов : зб. тез доп. Міжнар. наук. конф. (19–20 чер. 2025 р.). Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2025. С. 107–110.

8. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації. Робота має стрункy структуру й засвідчує єдність змісту. Дисертація містить анотації двома мовами, вступ, п'ять розділів із висновками до кожного з них, загальні висновки, списки використаних лексикографійних і публіцистичних джерел, 4 додатки. Загальний обсяг роботи – 507 сторінок, обсяг основного тексту – 378 сторінок (23,0 др. арк.), література – 87 сторінок, обсяг додатків – 19 сторінок (загалом 17,2 др. арк.).

Мова і стиль дисертації її на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук відповідає нормам наукового академічного стилю української мови.

9. Інформація про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності. Дисертація є наслідком самостійної роботи здобувачки, здійсненої з належним дотриманням принципів академічної доброчесності. За результатами перевірки на наявність академічного плагіату в інформаційній систем «StrikePlagiarism рукопис дисертації містить 74,16% авторського (оригінального) тексту (ID перевірки: 333162221).

10. Відповідність змісту дисертації спеціальностям, із яких вона виконана. Дисертація Ковтун Оксани Володимирівни на тему «Морфологія оцінки в українсько-англійській контрастивній парадигмі та актуалізація сучасних динамічних процесів української мови» відповідає спеціальностям 10.02.01 – *українська мова*; 10.02.17 – *порівняльно-історичне і типологічне мовознавство*.

11. Рекомендація дисертації для подання до розгляду й подальшого захисту в спеціалізованій вченій раді. За результатами фахового семінару для апробації докторської дисертації *Оксани Володимирівни Ковтун* на тему «Морфологія оцінки в українсько-англійській контрастивній парадигмі та актуалізація сучасних динамічних процесів української мови», проведеного «10» лютого 2026 р. із залученням фахівців за профілем спеціальності дисертаційного дослідження ухвалено таке рішення: дисертація *Оксани Володимирівни Ковтун* на тему «Морфологія оцінки в українсько-англійській контрастивній парадигмі та актуалізація сучасних динамічних процесів

української мови» є завершеним самостійним дослідженням, що відповідає вимогам, передбаченим пунктами 7 і 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197, та Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.

Дисертацію *Оксани Володимирівни Ковтун* на тему «Морфологія оцінки в українсько-англійській контрастивній парадигмі та актуалізація сучасних динамічних процесів української мови» **рекомендувати для подання до розгляду й подальшого захисту** в спеціалізованій вченій раді.

Рецензент –
доктор філологічних наук, професор,
член-кореспондент НАН України,
професор кафедри загального та прикладного
мовознавства і слов'янської філології
Донецького національного університету
імені Василя Стуса **Анатолій ЗАГНІТКО**

Рецензент –
доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри української мови,
теорії та історії української і світової літератури
Донецького національного університету
імені Василя Стуса **Людмила КОВАЛЬ**

Рецензент –
доктор філологічних наук, доцент,
доцент кафедри загального та прикладного
мовознавства і слов'янської філології
Донецького національного університету
імені Василя Стуса **Елла КРАВЧЕНКО**

підпис Загнітка Анатолія, Коваль Людмили, Кравченко Елли
ЗАСВІДЧУЮ
Учений секретар університету
Олена ВАЖЕНІНА
«19» лютого